

Vergaderjaar 2020–2021

32 637

Bedrijfslevenbeleid

Nr. 441

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 december 2020

Hierbij bied ik u het rapport «*Ondernemen is Vooruitzien, Jaarbericht Staat van het mkb 2020*» aan, dat het Nederlands Comité voor Ondernemerschap vandaag publiceerde¹. Het Nederlands Comité voor Ondernemerschap zet zich in voor duurzame groei van het midden- en kleinbedrijf. Het Comité beseft: dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. De huidige crisis brengt enorme uitdagingen met zich mee, voor ondernemers en voor de overheid. Het Comité biedt in het jaarbericht een analyse over het mkb op basis van CBS-data en doet aanbevelingen.

Uit het Jaarbericht blijkt dat het midden- en kleinbedrijf als motor van de Nederlandse economie hard is geraakt door de coronacrisis. Het groeivermogen van het mkb stond al voor de coronacrisis onder druk en er waren onder de motorkap structurele uitdagingen. Het Comité concludeert dat in 2019 de investeringen in innovatie maar ook in menselijk kapitaal en ondernemerschap achterbleven. Het Comité geeft aan dat de crisis die we nu meemaken buitengewoon zwaar is voor het mkb en dat steun noodzakelijk is. Tegelijkertijd stelt het Comité dat bedrijven die nu stagneren, mogelijk later weer kunnen groeien en dat dit het moment is om structurele problemen aan te pakken. Ondernemers én overheid moeten zich voorbereiden op de volgende fase van herstel en groei.

Ik begon in najaar 2017 als Staatssecretaris met het in ontvangst nemen van een Jaarbericht van het Comité. Daarin vond ik belangrijke onderbouwing voor het mkb-beleid dat ik wilde vormgeven. Dat werd het MKB-actieplan, een plan met maatregelen om ook in de toekomst succesvol te blijven ondernemen.

Ook nu heb ik met waardering kennisgenomen van dit Jaarbericht over 2020 en neem de oproep van het Comité graag ter harte. Zoals in de voortgangsrapportage MKB-actieplan 2020 te zien was, heeft het kabinet uit volle overtuiging en in hoog tempo omvangrijke steunpakketten voor

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

ondernemingen opgezet, om banen te behouden en om gezonde bedrijven overeind te kunnen houden. Die miljardensteun heeft het land door de eerste maanden heen geholpen en is nog steeds hard nodig. Als rijksoverheid hebben we daarom vorige week het steunpakket nog eens bijgesteld en versterkt. Steun, herstel en helpen aanpassen en vernieuwen, dat is het mantra van het kabinet.

Met dit Jaarbericht bouwt het Comité voort op het herstel- en groeiplan voor het mkb dat het in augustus dit jaar uitbracht². Daarin stelde het tien maatregelen voor om uit de crisis te komen.

Deze maatregelen heeft het Comité gebundeld in drie programma's:

- investeren in innovatie en groei
- ondernemende arbeidsmarkt
- productiviteitssprong ondernemers.

In dit Jaarbericht wordt per voorgesteld programma een aantal verdiepende aanbevelingen gedaan.

Hoewel het Comité terecht opmerkt dat een aantal aanbevelingen gericht zijn op de lange termijn, en daarmee aan een nieuw kabinet, kunnen er ook nu al een aantal zaken worden opgepakt. Voor herstel en groei is het belangrijk om te werken aan verbeteringen in de aanpak van het ondernemersklimaat. Het Comité agendeert terecht twee issues die het verdienen om echt aangepakt en verbeterd te worden, met name op de programma's investeren in innovatie en groei en productiviteitssprong ondernemers. Daarnaast geeft het Comité in het Jaarbericht aan dat ze in het kader van het programma ondernemende arbeidsmarkt blijft samenwerken met de Sociaal-Economische Raad, die de rol van «aanjager» vervult voor Leven Lang Ontwikkelen en daarbinnen specifieke aandacht heeft voor het versterken van de leercultuur binnen het mkb. Dat moedig ik van harte aan.

Ter verdieping op het programma investeren in innovatie en groei uit het herstel- en groeiplan voor het mkb adresseert het Comité in dit jaarbericht de toegang tot adequate financiering voor het mkb. Daar ligt er een grote opgave. Tijdens de begrotingsbehandeling in uw Kamer kwam dat ook aan de orde. Mijn ministerie werkt momenteel samen met andere partijen aan de uitwerking van verschillende initiatieven op het gebied van financiering, maar het versterken van een goede infrastructuur voor met name kleine kredieten blijft een uitdaging. Ik heb het Comité dan ook uitgenodigd de aanbevelingen omtrent dit thema verder te verdiepen en het ministerie hierover te adviseren.

In lijn met programma productiviteitssprong ondernemerschap stelt het Comité dat ook op het gebied van dienstverlening aan het mkb er ruimte is voor verbetering. Er is veel versnippering van initiatieven en er zijn veel organisaties en netwerken (landelijk en regionaal) die diensten verlenen maar onvoldoende samenwerken. Veel ondernemers zien vaak door de bomen het bos niet meer of hebben soms meer behoefte aan begeleiding of coaching dan aan (schriftelijke) informatie. Zoals ook blijkt uit de voortgangsrapportage van het MKB-actieplan werken we eraan deze acties te versterken, op te schalen en versnippering tegen te gaan. Daarom heeft de KVK niet zelden een belangrijke rol, als eerstelijns loket voor informatie en advies voor ondernemers in Nederland. Tijdens de coronacrisis heeft de KVK met het KVK-coronaloeket aangetoond dat stroomlijning van de dienstverlening voor het mkb in één frontoffice goed kan werken. Dienstverlening aan het mkb is ingewikkeld omdat er zoveel

² Kamerstuk 32 637, nr. 430

spelers op het veld zijn. Ik heb het Comité dan ook gevraagd om het ministerie te adviseren over het versterken van de samenhang en samenwerking tussen relevante partijen, zodat de huidige uitvoeringsstructuur kan worden ingezet om meer impact te realiseren op prangende vraagstukken.

Het Comité heeft enkele aanbevelingen voor de lange termijn opgenomen. Dat zie ik als goede adviezen voor de komende kabinetsformatie. Ondertussen blijven we ons ook de komende periode inzetten om ondernemers zo goed mogelijk te ondersteunen om ook in de toekomst succesvol te blijven ondernemen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
M.C.G. Keijzer